

A photograph of a man with a beard and glasses, wearing a black tuxedo and a bow tie, sitting at a grand piano. The piano is a Steinway, with the brand name visible on the fallboard. The background is a light-colored wall with a grid pattern. A large black diagonal banner is overlaid on the top right of the image, containing text in white.

Boris BERMAN

Παρασκευή 05.03.10
Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης ώρα 21.00

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης

Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαϊτζής

Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Χρυσάνθη Αραπάκη
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζίκα

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης
εποπτεύεται και επιχορηγείται
από το Υπουργείο Πολιτισμού & Τουρισμού

www.tssso.gr

Συντονισμός - Επιμέλεια ύλης:
Βαγγέλης Γιασημεκόπουλος

Φωτογραφίες ΚΟΘ:
Νώντας Στυλιανίδης

Σχεδιασμός εντύπου:
pad advertising

Εκτύπωση:
«Λιθογραφία»

Παρασκευή 05.03.10
Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης ώρα 21.00
Boris BERMAN

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Δημήτρης Μπτρόπουλος (1896-1960)
Κρητική Γιορτή
ενορχήστρωση: Ν. Σκαλκώτας
(μουσικολογική επιμέλεια: Γ. Σαμπροβαλάκης)
Διάρκεια 7'
Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Johannes Brahms (1833-1897)
Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ. 1
σε ρε ελάσσονα, έργο 15
Διάρκεια 45'

I. **Maestoso**
II. **Adagio**
III. **Rondo: Allegro non troppo**

Διάλειμμα

Béla Bartók (1881-1945)
Κοντσέρτο για ορχήστρα
Διάρκεια 36'

I. **Andante non troppo-Allegro vivace**
II. **Allegretto scherzando**
III. **Andante, non troppo**
IV. **Allegretto**
V. **Finale-Presto**

Boris Berman
πιάνο

Μύρων Μιχαηλίδης
διεύθυνση ορχήστρας

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της Ελλάδας. Το ρεπερτόριο που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμά της ξεκινά από τη μουσική μπαρόκ και φθάνει μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21ου αιώνα.

Ιδρύθηκε το 1959 από τον Έλληνα μουσουργό Σόλωνα Μιχαηλίδη και κρατικοποιήθηκε το 1966. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της. Πρώτος ο ιδρυτής της και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλτάς, ο Κάρολος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαίας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης. Σήμερα ο αριθμός των μελών της ορχήστρας ανέρχεται στους εκατόν είκοσι περίπου μουσικούς, με διευθυντή τον αρχιμουσικό Μύρωνα Μιχαηλίδη.

Πέρα από τις τακτικές συμφωνικές της συναυλίες, καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καινοτόμων καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιώντας τακτικά παραστάσεις όπερας, μπαλέτου, με συνοδεία βωβού κινηματογράφου κλπ, δραστηριότητες που έχουν προσελκύσει νέο κοινό στην ορχήστρα κατά τα τελευταία χρόνια. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του μελλοντικού φιλόμουσου κοινού εντάσσεται η έντονη δραστηριότητά της με εκπαιδευτικές συναυλίες για παιδιά, νέους και όλη την οικογένεια.

Ένας από τους βασικούς στόχους της ορχήστρας είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης με την παρουσίαση πολλών πρώτων εκτελέσεων πανελληνίως και παγκοσμίως. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η προώθηση νέων

καλλιτεχνών, πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι καταξιωμένοι στην ελληνική και διεθνή μουσική σκηνή. Πρωτοπορώντας στον ελληνικό μουσικό χώρο, ηχογραφεί με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η BIS και η NAXOS. Στις πρόσφατες της παραγωγές εντάσσεται η ηχογράφιση των Κοντσέρτων αρ. 3 και 4 του Μπετόβεν με σολίστα τον Aldo Ciccolini (EMI Classics).

Στον κατάλογο των Ελλήνων και ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ. συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων προσωπικοτήτων: P. Domingo, J. Carreras, L. Pavarotti, S. Accardo, J. Anderson, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, L. Berman, P. Fournier, B. L. Gelber, N. Gutman, J. Horenstein, A. Khachaturian, L. Kogan, E. Kurtz, N. Magalov, M. Maisky, Ch. Mandeal, S. Mintz, W. Nelson, I. Pogorelich, R. Ricci, M. Rostropovich, G. Shaham, Y. Simonov, V. Spinakov, V. Tretjakov, Οδ. Δημητριάδης, Λ. Καβάκος, Κ. Κατσαρής, Θ. Κερκέζος, Κ. Πασχάλης, Δ. Σγούρος, Μ. Τίριμος, κ.ά.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί τις συναυλίες της στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πέρα από τη συχνή και συστηματική παρουσία της σε πόλεις ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας, περιοδεύει σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Εμφανίζεται επίσης στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμπράττει στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φιλιππων, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια»-Κύπρος, International Festival Zino Francescatti-Μασσαλία, Φεστιβάλ Ecléctic-Βαλένθια, κ.ά.).

© Ν. Σηλιανίδης

Το Φεβρουάριο του 2007 η παραγωγή της ΚΟΘ "Impressions for saxophone and orchestra", με σολίστα τον Θεόδωρο Κερκέζο, απέσπασε το βραβείο ποιοτικής δισκογραφίας Pizzicato "Supersonic" και προτάθηκε από τη NAXOS για δύο υποψηφιότητες βραβείων "Grammy". Το Δεκέμβριο του 2007 πραγματοποίησε μια ιστορική συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου, αφιερωμένη στο Ν. Καζαντζάκη, στο πλαίσιο του πολιτιστικού έτους της Ελλάδας στην Κίνα.

Τον Ιούνιο του 2008 κυκλοφόρησε στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με έργα του Ν. Σκαλκώτα, σε συνεργασία με τη δισκογραφική εταιρεία BIS, το οποίο περιλαμβάνει και πρώτες παγκόσμιες ηχογραφήσεις. Επίσης, τον Απρίλιο του 2009 κυκλοφόρησε το τρίτο CD της ορχήστρας με έργα του Ildebrando Pizzetti από την εταιρεία NAXOS,

το οποίο αποτελεί παγκόσμια πρώτη ηχογράφηση έργων του Ιταλού συνθέτη. Το CD, με έργα εμπνευσμένα από την ελληνική θεματολογία, απέσπασε την τιμητική διάκριση σε δισκογραφική εργασία ελληνικού ενδιαφέροντος που απένειμε τον Δεκέμβριο του 2009 η Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών.

Τον Απρίλιο του 2009 η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποίησε μια ιστορική εμφάνιση στην αίθουσα Smetana Hall της τσεχικής πρωτεύουσας, συμπράττοντας με τη Φιλαρμονική Χορωδία της Πράγας και ερμηνεύοντας το *Requiem* του G. Verdi. Τον Νοέμβριο του 2009 εμφανίστηκε στην Ιταλία, στο Θέατρο Μαντσόνι στην Πιστόια και στο Θέατρο Βέρντι στη Φλωρεντία, ενώ πρόκειται να εμφανιστεί στη Γερμανία την άνοιξη του 2010.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.tssso.gr

Δημήτρης Μητρόπουλος (1896-1960)

ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΡΧΙΜΟΥΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ

Ο Δημήτρης Μητρόπουλος (1896-1960), ανήκει στην πολύ μικρή κατηγορία των καλλιτεχνών εκείνων που η φήμη τους δεν χρωστά τίποτε στην έντεχνη προβολή και διαφήμιση. Έφτασε στην κορυφή της επαγγελματικής του εξέλιξης, έγινε καλλιτεχνικός διευθυντής και αρχιμουσικός μιας των μεγαλύτερων ορχηστρών του κόσμου, της Φιλαρμονικής της Νέας Υόρκης, χωρίς να καταφύγει σε οποιοδήποτε μέσον ανάρμοστο προς την καλλιτεχνική του ιδιότητα. Αρνήθηκε τον ρόλο του star, απέφυγε το προσκήνιο της δημοσιότητας, έζησε ασκητικά και αφοσιώθηκε στην υπηρεσία της τέχνης του. Ο Μητρόπουλος έγινε περισσότερο γνωστός ως μαέστρος. Ήταν επόμενο, αφού ο ίδιος παραιτήθηκε με τα χρόνια από κάθε άλλη απασχόληση για να αφοσιωθεί αποκλειστικά στη διεύθυνση ορχήστρας. Ό,τι όμως, προσέφερε και ως συνθέτης δεν πρέπει και δεν μπορεί να αγνοηθεί, αφού η γνώση και η αξιολόγηση της προσφοράς του και στον τομέα αυτό θα δώσει το μέγεθος του καλλιτεχνικού του αναστήματος.

Ο διευθυντής ορχήστρας

Παρόλο ότι οι αριθμοί δεν μπορούν να αποτελέσουν το ασφαλέστερο μέτρο των καλλιτεχνικών και πνευματικών επιτευγμάτων, κρίνεται σκόπιμη

η αναφορά σε μερικά στατιστικά στοιχεία που θα βοηθήσουν στην εκτίμηση της προσφοράς του Έλληνα αρχιμουσικού. Ο Μητρόπουλος στη διάρκεια της τριανταπεντάχρονης θητείας του ως διευθυντής ορχήστρας ανέβηκε στο πόντιο μ πάνω από δυόμισι χιλιάδες φορές· διηύθυνε χιλίες εννιακόσιες συμφωνικές συναυλίες, περισσότερες από τριακόσιες παραστάσεις όπερας, και πραγματοποίησε εικοσιμία περιοδείες με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Μιννεάπολης, τη Φιλαρμονική της Νέας Υόρκης και τη Μετροπόλιταν Όπερα σε εκατοντάδες πόλεις της Αμερικής και της Ευρώπης. Επικεφαλής της ελληνικής ορχήστρας από το 1924 έως το 1938, παρουσίασε 123 έργα συμπατριωτών του συνθετών σε πρώτη εκτέλεση για την Ελλάδα, (πολλά, ασφαλώς, σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση) ενώ οι παγκόσμιες πρώτες εκτελέσεις έργων στη διάρκεια που ήταν αρχιμουσικός της Συμφωνικής Ορχήστρας της Μιννεάπολης (1938-1949) και της Φιλαρμονικής της Νέας Υόρκης (1949-1960) ανέρχονται σε 80, αριθμός εκπληκτικός, ακόμη και για τα σημερινά δεδομένα· πολλά δε από αυτά τα έργα ήταν δικές του "επί αμοιβή" παραγγελίες.

Σε μια εποχή που η σύγχρονη μουσική δεν είχε πάρει τη θέση της στα προγράμματα των συναυλιών για το ευρύ κοινό και παιζόταν στα λεγόμενα "γκέτο κοντσέρτα", δηλαδή, σε συναυλίες για

Φωτογραφία 1:
Ο αρχιμουσικός
Δημήτρης
Μητρόπουλος

Φωτογραφία 2:
Ο συνθέτης Δημήτρης
Μητρόπουλος

λίγους μνημένους, ο Μητρόπουλος διαμόρφωνε τα προγράμματά του επιδιώκοντας να κερδίσει όσο το δυνατόν περισσότερους ακροατές για τη μουσική εκείνη που, –κατά καιρούς και κατά τόπους– δεν είχε γίνει κτήμα των πολλών. Ανέσυρε –σχεδόν από την αφάνεια– ξεχασμένα έργα, έπεισε με τις εκτελέσεις του τους ειδικούς να επανεξετάσουν τις απόψεις τους για ορισμένους συνθέτες, έστρεψε την προσοχή τους σε συνθέσεις που αδικαιολόγητα θεωρούνταν δεύτερης κατηγορίας, πρότεινε νέες ερμηνευτικές απόψεις που άνοιγαν άγνωστες ως τότε προοπτικές θεώρησης των προβλημάτων της ερμηνείας.

Στα χρόνια που έδρασε ο Μητρόπουλος, ο Μάλερ δεν είχε ακόμη την καθολική αναγνώριση του συμφωνιστή. Πολλοί κριτικοί δήλωναν απερίφραστα πως ήταν αλλεργικοί στη μουσική του, ο Τσοκανίνι την χλεύαζε, και στη Βιέννη η Φιλαρμονική και ο φον Κάραγιαν κρατούσαν επιφυλακτική ως αρνητική στάση απέναντί της. Αντίθετα, ο Μητρόπουλος διεξήγαγε έναν ιεραποστολικό αγώνα για την προβολή και καθιέρωσή της. Δεν είναι τυχαίο ότι το νέο ή ανανεωμένο ενδιαφέρον για τη μουσική του Μάλερ, αυτό που ονομάστηκε “αναγέννηση Μάλερ”, ξεκίνησε με το τέλος της δεκαετίας του πενήντα από την Αμερική και αναμφισβήτητα, πρωτεργάτης αυτής της αναγέννησης ήταν ο Έλληνας αρχιμουσικός.

Ο συνθέτης

Ίσως, όμως, σήμερα, ο πιο ενδιαφέρον (και αγνοημένος) τομέας της προσφοράς του είναι ο τομέας του συνθετικού του έργου. Ο προβληματισμός και η διερεύνηση του θέματος, γιατί ο Μητρόπουλος εγκατέλειψε τη σύνθεση, δεν έχει φτάσει στο σημείο να δώσει μια τελειωτική απάντηση. Γεγονός πάντως είναι ότι μετά τη μουσική για την τραγωδία *Ιππόλυτος* του Ευριπίδη (1937), δεν θα συνθέσει πια. Κι αυτό δεν μπορεί να είναι άσχετο με την αρνητική-απορριπτική στάση του αθηναϊκού κοινού και της κριτικής απέναντι στον δημιουργό. Όταν στα 1927 παρουσίασε τα έργα του *Passacaglia* για πιάνο (1924), *10 Inventions* για φωνή και πιάνο (1926) και την *Ostinata* για βιολί και πιάνο (1927), το κοινό αποδοκίμασε σιωπηρά τη νέα του συνθετική προσπάθεια αποχωρώντας πριν από το τέλος της συναυλίας. Η κριτική δήλωσε πως αδυνατεί να τον παρακολουθήσει και μιλούσε για «αισθητική ψυχοπάθεια στην τέχνη που είχε γοητεύσει και παρασύρει τον συνθέτη».

Το συνθετικό κατεστημένο της εποχής του Δημήτρη Μητρόπουλου –κατεστημένο απο-συνθετικό, γενικά, της ομαλής ελληνικής μουσικής ζωής–, με πείσμα αρνήθηκε το δικαίωμα στον εκτελεστή-αναδημιουργό που είχε ήδη αγκαλιάσει το

έπαθλο της διεθνούς αναγνώρισης, να δοκιμασθεί και ως συνθέτης-δημιουργός. Ο Μητρόπουλος δεν απογοητεύτηκε τόσο από το κοινό ούτε από τους κριτικούς που, ανέτοιμοι όντας, δυσκολεύονταν να αφομοιώσουν το προχωρημένο συνθετικό του ιδίωμα· την ίδια δυσκολία, άλλωστε, αντιμετώπιζε και ως εκτελεστής των έργων της “σύγχρονου μουσικής” που παρουσίαζε στις συναυλίες του. Πικράθηκε, όμως, από τους ομότεχνους, κυρίως από τους συνθέτες που ασκούσαν “επαγγελματικά” την κριτική, ως μέσον κοινωνικής ανόδου και καλλιτεχνικής επιβολής· ομότεχνοι που, συσπειρωμένοι συντεχνιακά, τον πλήγωσαν με ανείπωτη σκληρότητα και άλλη τόση κακεντρέχεια και υποουλόγηση.

Στον “Πρόλογο” της *Αλληλογραφίας* του Μαέστρου με τη φίλη του Καίτη Κατσογιάννη, γράφει ο Πώργος Σεφέρης: «Έχουμε αλήθεια τόση βαναυσότητα, που βάζουμε, θα ‘λεγε κανείς, όλα μας τα δυνατά για να την αποτυπώσουμε σε πολιτείες, σε βουνά, σε βράχους ή και σε ανθρώπους ακόμη. Από τέτοια καμώματα δεν έμεινε απείραχτη, αν το καλοσκεφτούμε, μήτε η ζωή του Δημήτρη Μητρόπουλου». Παρόντες πάντα οι φιλιςταίοι της τέχνης, επιχειρούν να αποτυπώσουν την βαναυσότητά τους ακόμη και πάνω στην μεταθανάτια “παρουσία” του, αμαυρώνοντας τη μνήμη του και σμικρύνοντας τη σημασία του συνθετικού του έργου.

Μικρός ο αριθμός των έργων του Μητρόπουλου, όχι όμως μικρή και η σημασία τους, και τούτο διότι χρονολογικά ανήκουν στην πιο κρίσιμη πε-

ρίοδο για τις παγκόσμιες εξελίξεις της μουσικής τέχνης, στην περίοδο που σημαδεύεται από τις ριζοσπαστικές τάσεις των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα. Ευαίσθητο και ερευνητικό πνεύμα, αφομοίωσε στα έργα του το βαγκνερικό τριστανικό ιδίωμα και την εμπρεσιονιστική γλώσσα του Ντεμπυσσύ, για να προχωρήσει στον ατοναλισμό και ακόμη στο δωδεκάφθογγο σύστημα του Σαίνπεργκ. Δεν πρόκειται, όμως, ούτε για μίμηση ούτε για επιγονική μουσική, αλλά για μια εντελώς προσωπική και δημιουργική σύνθεση των παραδοσιακών με τα σύγχρονα στοιχεία. Το έργο του δεν είναι αποτέλεσμα άρνησης, ούτε συμβιβασμού, αλλά μιας επιλογής χωρίς προκαταλήψεις, μιας συμφιλίωσης που στόχευσε στην ανανέωση του παλαιού και τον εμπλουτισμό του καινούργιου. Η σύνθεσή του *Οστινάτα* για βιολί και πιάνο αποτελεί μια προσωπική δημιουργική εφαρμογή των αρχών της νέας –για την εποχή που γράφτηκε το έργο– δωδεκάφθογγης μεθόδου του Σαίνπεργκ, η οποία (μέθοδος) έμελλε να επηρεάσει για πολλές δεκαετίες την παγκόσμια μουσική παραγωγή. Ο Μητρόπουλος ανήκει στους πρώτους –σε διεθνές επίπεδο– συνθέτες που έκαναν το αποφασιστικό βήμα, όταν στενοί φίλοι και συνεργάτες του επινοητή της μεθόδου, αρνήθηκαν να τον ακολουθήσουν, ενώ οι μαθητές του Άλμπαν Μπεργκ και Άντον Βέμπερν με δισταγμούς προχώρησαν στην αποδοχή της μεθόδου του δασκάλου τους.

Ο Μητρόπουλος επιστρέφει σε μεταγενέστερα έργα του στο μουσικό σύστημα μείζονος-ελάσσονος, που σημαίνει ότι ο συνθέτης δεν

επιδίωξε την πρωτοπορία και το καινούργιο ως αυτοσκοπό, αλλά την κατά περίπτωση αξιοποίηση όλων των κατακτήσεων της μουσικής τέχνης — μια στάση που προαναγγέλλει εκείνων των σημερινών συνθετών, στην οποία όμως αυτοί αναγκάστηκαν να καταφύγουν όταν έφτασαν στο αδιέξοδο των ακραίων πειραματισμών τους. Με άλλα λόγια, το συνθετικό έργο του Μητρόπουλου είναι έργο **συν-θετικό**, όπου συντίθενται και συμβιώνουν η “παράδοση” με την πρωτοπορία.

Στο έργο του για ορχήστρα *Κοντσέρτο Γκρόσσο* (1928), συμπυκνώνει και ανακεφαλαιώνει μουσικές εξελίξεις πολλών αιώνων, από την εποχή του Μπαρόκ έως το πρώτο τρίτο του 20ού αιώνα· προάγγελος μιας εποχής κατά την οποία η δημοτική μουσική κάθε λαού δεν χρησιμεύει πια στη δημιουργία εθνικής μουσικής, ούτε απορρίπτεται ως φολκλωρικό στοιχείο, ως στοιχείο ευρωπαϊκού εξωτισμού για χάρη ενός κοσμοπολίτικου μουσικού ιδιώματος, αλλά έρχεται να πλουτίσει με τις πρωτογενείς δυνάμεις της λαϊκής μούσας, τις σύγχρονες (δηλαδή τις σημερινές) δυνατότητες έκφρασης μιας παγκόσμιας μουσικής γλώσσας. Το στοιχείο της λαϊκής μουσικής, απορρίπτοντας τον “παραδοσιακό” διακοσμνητικό χαρακτήρα του και αναλαμβάνοντας πλέον ένα συγκεκριμένο λειτουργικό ρόλο μέσα στο συνθετικό “σύστημα” της λόγιας μουσικής, αναβαθμίζεται. Η διαδικασία αυτή χαράσσει μια διαφορετική πορεία προς τον εκδημοκρατισμό της μουσικής, τον εκδημοκρατισμό δια της ισότιμης αποδοχής στοιχείων που προέρχονται από μια “κατώτερη τάξη”, τον εκδημοκρατισμό εκ των

ένδον αυτής ταύτης της μουσικής και όχι μόνο του τρόπου και των μέσων διάδοσής της. Και με την έννοια αυτή ο Μητρόπουλος συμβαδίζει με τον Μπέλα Μπάρτοκ. Περνώντας ανάμεσα από τις συμπληγάδες πέτρες του νεορομαντισμού και του δωδεκάφθογγου, προβάλλει ο αγνοημένος Έλληνας συνθέτης με το έργο του της δεύτερης περιόδου όχι τόσο ως πρωτοπόρος για την εποχή του, όσο προάγγελος μιας εποχής αρκετά μεταγενέστερης, που φτάνει έως τις μέρες μας, έτσι ώστε και σήμερα ακόμη να είναι πολύ σύγχρονος.

Σε κάθε περίπτωση: ο συνθέτης Μητρόπουλος δεν είπε ακόμη τον τελευταίο του λόγο!

Το γεγονός ότι η Κ.Ο.Θ και ο καλλιτεχνικός διευθυντής της Μύρων Μιχαηλίδης ανταποκρίθηκαν πρώτοι στο κάλεσμά μας και συμμετέχουν στις εκδηλώσεις τιμής και μνήμης με αφορμή τη συμπλήρωση 50 χρόνων από τον θάνατο του μεγάλου Έλληνα μαέστρου και συνθέτη παρουσιάζοντας την σύνθεσή του για πιάνο *Κρητική Γιορτή* σε διασκευή για ορχήστρα του Ν. Σκαλκώτα, αποτελεί ένα ηχηρό μήνυμα πρωτοπορίας, πολύ περισσότερο που ακολουθεί ένα ακόμη βήμα, μέσα στην αδηφάγα Αθήνα, όπου η Κ.Ο.Θ. υπό την διεύθυνση του Μιχαηλίδη θα παρουσιάσει **σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση** την Φούγκα από τις *Études* op. 52/5 του Καμίλ Σαιν-Σανς σε διασκευή για ορχήστρα του Μητρόπουλου.

Απόστολος Κώστιος

Δημήτρης Μητρόπουλος (1896-1960)

ΚΡΗΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

(ενορχήστρωση: Νίκος Σκαλκώτας)

Η πεντηκοστή επέτειος του θανάτου είναι πράγματι μια καλή ευκαιρία να θυμηθούμε, πως ο χαρισματικός αρχιμουσικός Δημήτρης Μητρόπουλος ήταν επίσης ένας αξιόλογος συνθέτης. Ο αριθμός των έργων που άφησε, είναι μόνο γύρω στα 40, και αυτό οφείλεται στο ότι ο Μητρόπουλος από ένα σημείο και μετά αφοσιώθηκε αποκλειστικά στη διεύθυνση ορχήστρας. Αυτό φανερώνει επίσης, πως η σύνθεση δεν ήταν απλά ένα 'πάρεργο' για το μαέστρο, επειδή η σοβαρότητα με την οποία αντιμετώπιζε τη δουλειά του δεν του άφηνε χρόνο και για τα δυο μαζί.

Κατά τη διάρκεια των εννέα χρόνων των σπουδών του στο Ωδείο Αθηνών (1910-1919) ο Μητρόπουλος παρουσιάζει ήδη αρκετά έργα, με κορύφωση τη σύνθεσή του *Ταφή* για ορχήστρα, την οποία διηύθυνε ο ίδιος, μαθητής ακόμα, στις 29 Απριλίου 1915 με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Ωδείου. Με υποτροφία του Ωδείου πηγαίνει το 1920 στις Βρυξέλλες για να ολοκληρώσει τις σπουδές του στη σύνθεση. Ο Μητρόπουλος τελικά δεν φοιτά στο Ωδείο των Βρυξελλών, αλλά παίρνει ιδιαίτερα μαθήματα από τον Π. Ζιλσόν (σύνθεση) και τον Α. Ντεσμέ (εκκλ. όργανο). Ύστερα από ένα χρόνο εγκαταλείπει τις Βρυξέλλες και πηγαίνει στο Βερολίνο.

Η τριετής (1921-1924) παραμονή του στο Βερολίνο στάθηκε πιο αποφασιστική για την παραπέρα εξέλιξή του. Η γνωριμία με τον Φ. Μπουζόνι τον επηρέασε βαθειά και τον έφερε σε μια περίοδο αναθεώρησης ως προς τη σύνθεση, ενώ η συνεργασία ως βοηθός με τον Erich Kleiber στην όπερα του Βερολίνου του δίνει επιπλέον εφόδια, τα οποία θα αξιοποιήσει αργότερα. Σ' αυτή την περίοδο, ο Μητρόπουλος δεν συνθέτει καθόλου, αλλά μελετάει και 'αφουγκράζεται' ακόμη και τις νεότερες τάσεις της σχολής του Άρνολντ Σάινμπεργκ. Και χωρίς να είναι μαθητής του Σάινμπεργκ, θα είναι ο πρώτος Έλληνας συνθέτης, ο οποίος εφαρμόζει με ώριμο τρόπο, πριν ακόμη από τον Νίκο Σκαλκώτα, το ιδίωμα της ατονικότητας και κυρίως του δωδεκαφθογγισμού. Η αλλαγή στη μουσική του γλώσσα σηματοδοτείται με την *Passacaglia, Intermezzo* και *Fuga* για πιάνο (1924) και κορυφώνεται με το *Concerto grosso* για ορχήστρα (1928). Η πρωτοποριακή γλώσσα αυτών των έργων, τα οποία ο Μητρόπουλος παρουσίασε και στην Αθήνα, ξένισε βέβαια ιδιαίτερα το κοινό της Ελλάδας. Η μη αποδοχή τους ήταν μάλλον ένας από τους λόγους,

που ο Μπρόπουλος σταμάτησε να συνθέτει στη συνέχεια και αυτό είναι κρίμα, διότι έστω αυτά τα λίγα έργα του, μεταξύ των οποίων υπάρχει μια όπερα (*Αδελφή Βεατρίκη*), μουσική για ορχήστρα, μουσική δωματίου, έργα για πιάνο, για φωνή κ.ά., είναι τόσο αξιόλογα, που τον εντάσσουν ανάμεσα στους μεγάλους συνθέτες παγκοσμίως.

Η *Κρητική Γιορτή* ανήκει ακόμη στην πρώτη συνθετική περίοδο του Μπρόπουλου, γράφτηκε το Μάιο του 1919 για πιάνο, εμπνευσμένο από το τραγούδι «Δεν ξαναψήνω μπλιό κουκιά, δεν στένω μπλιό τσικάλι», το οποίο φαίνεται να άκουσε ο συνθέτης κατά τη διάρκεια της επιστράτευσης (1917 με 1920), όταν υπηρέτησε μαζί με Κρητικούς και άκουγε λυράρηδες και τραγουδιστές να το τραγουδούν. Ο ίδιος πρωτοέπαιξε την *Κρητική Γιορτή* τον Ιούνιο 1919 στις διπλωματικές του εξετάσεις για το πιάνο. Το 1922 με 1923 πιθανώς χρονολογείται η ενορχήστρωση, την οποία έκανε ο Νίκος Σκαλκώτας. Η επεξεργασία αυτή μπορεί να θεωρηθεί μια από τις πιο ώριμες παρτιτούρες του Σκαλκώτα εκείνης της περιόδου. Μ' αυτή τη μορφή, ο Μπρόπουλος πρωτοπαρουσίασε το έργο αυτό στις 11 Μαρτίου 1928 στην Αθήνα με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Ωδείου Αθηνών.

Η αρχική μορφή για πιάνο αναδεικνύει ένα πολύ δεξιοτεχνικό κομμάτι, στο οποίο η αναφορά σε συγκεκριμένο δημοτικό τραγούδι δεν έχει σκοπό να προωθήσει τις τάσεις της εθνικής ελληνικής σχολής. Το τραγούδι πιο πολύ λειτουργεί ως πυρήνας για ελεύθερη περαιτέρω ανάπτυξη, μέσα σε μια ακόμα ρομαντική, αλλά αρκετά διευρυμένη αρμονική γλώσσα. Αυτά τα στοιχεία γίνονται ίσως πιο εμφανή στην ενορχήστρωση του Σκαλκώτα, όπου που και που η μελωδία ξεχωρίζει, ενώ η μοτιβική εξέλιξη, η οποία προωθείται μέσα από ρευστή αρμονική πορεία, δημιουργεί την εντύπωση του στροβιλισμού, ανακαλεί δηλαδή την ιδέα της γιορτής και του γλεντιού.

Βιβλιογραφία:

- Πρόγραμμα έκθεσης *Μνήμη Δημήτρη Μπρόπουλου 1896-1960*, κείμενα-επιστημονική επιμέλεια Απόστολος Κώστιος, Foundation for Hellenic Culture, New York, 1995.
- Απόστολος Κώστιος, *Δημήτρης Μπρόπουλος: Κατάλογος Έργων*, Αθήνα 1996.

Evelin Voigtmann

Johannes Brahms (1833-1897)

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΑΡ. 1 ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΣΕ ΡΕ ΕΛΑΣΣΟΝΑ, ΕΡΓΟ 15

Το όνομα του Μπραμς συνδέεται στενά με του Σούμαν. Ήταν εκείνος που χαιρέτισε πρώτος το νεαρό Μπραμς -είκοσι χρόνων τότε- στη Neue Zeitschrift für Musik, έχοντας από καιρό εγκαταλείψει την ηγεσία της (1844) και επανερχόμενος μόνο για να γράψει. Με τον τίτλο «Νέοι Δρόμοι», ο Σούμαν, μαχητικότερος μουσικοκριτικός εκτός από συνθέτης, γράφει ένα διθύραμβο για το νέο συνθέτη:

«Παρακολουθώντας τα μονοπάτια που τράβηξαν οι εκλεκτοί μουσικοί με μεγάλο ενδιαφέρον, είμαι της άποψης ότι μετά από τόση προετοιμασία, ένας άνθρωπος πρέπει να φανεί, που να αρθρώσει με τον ιδανικότερο τρόπο την υψηλότερη έκφραση της εποχής μας, ένας άνθρωπος που θα μας δώσει την τελειότητα, όχι σαν αποτέλεσμα μιας σταδιακής εξέλιξης, αλλά ενός ξαφνιάσματος, σαν την Αθηνά που ξεπηδάει πάνοπλη από το κεφάλι του Κρόνου! Και αυτός ήρθε, ένα νέο πλάσμα που γύρω από το λίκνο του οι Χάριτες και οι Ήρωες στέκονται φρουρά.

Το όνομά του είναι: Γιохάνες Μπραμς και μας έρχεται από το Αμβούργο. Εκεί εργάστηκε ήσυχα και απαρατήρητα, ασκημένος στις πιο δύσκολες θέσεις της τέχνης του από έναν εξαιρετο δάσκαλο... Ακόμη και εξωτερικά συνδυάζει στο πρόσωπό του όλα τα σημάδια που φτιάχνουν τον εκλεκτό άνδρα. Καθισμένος στο πιάνο, μας αποκάλυψε θαυμαστές περιοχές. Μας βύθισε σε μια δίνη, που η μαγεία της μας συνεπήρε. Σε αυτό προσθέστε και ένα εμπνευσμένο ύφος εκτέλεσης, που μετατρέπει το πιάνο σε ολόκληρη ορχήστρα από θρήνους και θριάμβους. Έχει γράψει σονάτες, κάτω από το πέπλο της συμφωνίας. Τραγούδια που, παρά τη βαθιά φωνητική μελωδία που τα διαπερνά, μαντεύει κανείς την ποίησή τους δίχως να γνωρίζει τα λόγια. Κομμάτια για πιάνο με ένα χαρακτήρα δαιμονικό, άπειρα γοητευτικό, στη φόρμα τους. Σονάτες για βιολί και πιάνο, κουαρτέτα για έγχορδα. Κάθε έργο ξεχωρίζει τόσο από το άλλο, λες και το καθένα αναβλύζει από μια διαφορετική πηγή. Έπειτα, ξεσπώντας σαν χείμαρρος, τα συνενώνει όλα σ' έναν καταρράκτη που, πέφτοντας πάνω από τα αφρισμένα νερά του, αφήνει ψηλά ένα ειρηνικό ουράνιο τόξο, περιτριγυρισμένο από παιχνιδιάρες μέλισσες και τραγουδισμένο από τα κελαδίσματα των απδονιών¹».

Αυτά γράφτηκαν το 1853 από τον Σούμαν. Ένα χρόνο αργότερα ο Μπραμς αρχίζει το

πρώτο μεγάλο του έργο, εκείνο που αργότερα (1859) παρουσιάστηκε ως *Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ. 1, έργο 15*.

Σπάνια έχει γραφτεί έργο με τόσες δυσκολίες και τόσες μετατροπές, ώσπου ο αιώνια αμφιταλαντευόμενος συνθέτης του, με ακόμα έντονες τις νεανικές τάσεις αυτοκριτικής του, να φτάσει στην τελική του διατύπωση (για το έργο αυτό έγιναν ατελείωτες συζητήσεις μεταξύ του Μπραμς, του φίλου του Joachim και της Κλάρα Σούμαν και οι απόψεις, η κριτική και οι διορθώσεις του καθενός, δίνουν την εντύπωση ότι πρόκειται για ένα αποτέλεσμα συλλογικής καλλιτεχνικής δημιουργίας).

Ενώ ξεκίνησε ως συμφωνία, ως μια τεράστια σονάτα για δύο πιάνο, το έργο κατέληξε ως κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, όπου οι δύο πρωταγωνιστές, σολίστ και ορχήστρα, ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλον με ίσους όρους. Το πιάνο γίνεται ένα obligato τμήμα της ορχήστρας, εισάγοντας έτσι μια καινούρια διάσταση στην έννοια του κοντσέρτου.

Το δραματικό *πρώτο μέρος* ξεκινά σε διπλό forte με ένα εκρηκτικό θέμα στα πρώτα βιολιά και στα τσέλα, με τη συνοδεία κρατημένων φθόγγων στα κλαρινέτα, φαγκότα και κοντραμπάσα και με το τρέμολο - μέσα σε καταπληκτικές αυξομειώσεις έντασης των τυμπάνων. Σίγουρα είναι η πιο δυνατή είσοδος θέματος που γράφηκε ποτέ μετά την *Ενάτη* Συμφωνία του Μπετόβεν².

Η είσοδος του πιάνου με το δεύτερο θέμα, μελωδική, λυρική, μελαγχολική, κινείται περισσότερο στο πνεύμα του έργου *Κατά Ματθαίον Πάθη* του Γ. Σ. Μπαχ, παρά στο πνεύμα της μουσικής που παιζόταν στις μεγάλες αίθουσες συναυλιών στα μέσα του 19ου αιώνα³.

Πόσο διαφέρει το κοντσέρτο αυτό από εκείνα του Λιστ, του Γκριγκ, του Τσαϊκόφσκι, που, με τη θυελλώδη είσοδο του πιανίστα, προσπαθούν να αυτοεπιβεβαιώσουν και να αυτοδικαιώσουν τη φόρμα τους! Πολλά τμήματα του πρώτου μέρους είναι μικρογραφίες: Αυτόνομα και αυτόνομα κομμάτια που συνδέονται άμεσα με τις μονοδιάστατες εκείνες φόρμες, οι οποίες βρίσκονται σε πλήρη άνθηση σε ολόκληρη τη ρομαντική περίοδο.

Το *δεύτερο μέρος* είναι ένα ήρεμο και γαλήνιο *adagio*. Αν το πρώτο μέρος απηχεί την τραγική κατάληξη του φίλου του συνθέτη και πνευματικού υποκινητή του, του Σούμαν (αρχίζει με την απονενομημένη του απόπειρα το 1854 και τελειώνει με το θάνατό του στο φρενοκομείο δύο χρόνια αργότερα), το αργό αυτό μέρος είναι ένα μνημόσυνο. Ο ίδιος ο Μπραμς χαρακτηρίζει το βασικό του θέμα ως ένα *benedictus* («*Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου*»).

Το φινάλε είναι ένα *rondo* γεμάτο ενεργητικότητα, ζωντάνια και χιούμορ. Αρχίζει με το κύριο θέμα δοσμένο στο σολίστα. Παρά τα χαρούμενα δευτερεύοντα θέματα του δεν χάνει την ευρωστία του. Συμφιλιώνει κατά κάποιον τρόπο τις τραγικές συγκρούσεις του πρώτου μέρους και προσφέρει την «*κάθαρση των παθημάτων*» στον ακροατή.

Η εκτέλεση του έργου τον Ιανουάριο του 1859 στη Λειψία (λίγες μέρες μετά την πρώτη στο Αννόβερο), με τον ίδιο το συνθέτη στο πιάνο, ήταν παταγώδης αποτυχία. Ο Μπραμς γράφει στην Κλάρα Σούμαν.

«Ίσως θα άκουσες ότι ήταν ένα τέλειο φιάσκο. Στην πρόβα το αντιμετώπισαν με αδιαφορία και στην παράσταση (όπου μόλις τρία άτομα σήκωσαν τα χέρια για να χειροκροτήσουν) στην ουσία το αποδοκίμασαν με σφυρίγματα⁴».

Η αποτυχία κόστισε βαθιά στον Μπραμς. Το ακροατήριο της Λειψίας, συνηθισμένο στα φανταχτερά, βιρτουόζικα κοντσέρτα της εποχής εκείνης, δεν έδωσε καμιά σημασία στη βαθύτητα της σύνθεσής του. Πολύ χαρακτηριστικά ο Μπραμς γράφει αργότερα στο φίλο του Γιόζεφ Γιοακίμ:

«Είναι ό,τι καλύτερο μπορεί να τύχει σε κάποιον, πιστεύω. Τον αναγκάζει να περισυλλέξει τις σκέψεις του και να του τονώσει το νητικό! Φυσικά, ακόμη πειραματίζομαι και ψάχνω να βρω το δρόμο μου. Δεν νομίζεις, όμως, πως το σφύριγμα πήγαινε πολύ;⁵».

Κώστας Γριμάλδης

¹ Από τον Oliver Strunk: *Source Readings in Music History*. Faber & Faber, τόμος 8ος, *The Romantic Era*, σελ.104-5.

² Βλ. και Donald Francis Tovey. *Essays in Musical Analysis*, Oxford University Press, τόμος 3ος, σελ.115.

³ Antony Hopkins: *Talking About Music*. Pan Books, σελ.234.

⁴ ό.π. σελ.233.

⁵ Hommer Ulrich: *Symphonic Music*. Columbia University Press, σελ.204.

Béla Bartók (1881-1945)

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Οι Machlis και Formey αναφέρουν χαρακτηριστικά για τον Μπάρτοκ: *«Ήταν αποστολή του Μπέλα Μπάρτοκ να συμφιλιώσει την παραδοσιακή μουσική της γενέτειράς του της Ουγγαρίας με τα κύρια ρεύματα της ευρωπαϊκής μουσικής. Στην πορεία θα δημιουργήσει μια εντελώς προσωπική γλώσσα και θα αναδειχθεί σε έναν από τους κορυφαίους καλλιτέχνες του 20ου αιώνα».*

Τα τελευταία χρόνια της ζωής του ο Μπάρτοκ, αυτοεξόριστος στην Αμερική και άρρωστος, δεν απολάμβανε την αναγνώριση που είχε στην Ευρώπη. Αισθανόταν πως κανείς δεν ενδιαφερόταν για το έργο του και έλεγε πως δε θα συνέθετε ποτέ πια. Ο Κουσσσεβίτσκι, διευθυντής της Συμφωνικής Ορχήστρας της Βοστώνης, έδωσε τη σωτήρια λύση στην απόγνωση του συνθέτη: Του παρήγγειλε ένα έργο για ορχήστρα. Έτσι, παράλληλα τη δύσκολη κατάσταση της υγείας του, ο Μπάρτοκ ξεκίνησε το *Κοντσέρτο για Ορχήστρα* το 1943 και το ολοκλήρωσε σε λίγους μήνες.

Η πρεμιέρα του έργου, την 1η Δεκεμβρίου 1944 με τη Συμφωνική της Βοστώνης υπό τη διεύθυνση του Κουσσσεβίτσκι, είχε άμεση επιτυχία τόσο στους κριτικούς όσο και στο κοινό, με συνέπεια ο Μπάρτοκ να ολοκληρώσει και να σχεδιάσει ακόμα μερικά έργα μέχρι το θάνατό του, το Σεπτέμβριο του 1945.

Ο τίτλος του έργου μπορεί να θεωρηθεί αντιφατικός, γιατί ο συνθέτης έδωσε μια καινούρια διάσταση στην έννοια του όρου «κοντσέρτο». Εδώ δεν υπάρχει μόνο ένας σολίστ, αλλά όλα τα όργανα της ορχήστρας ξεχωρίζουν «σολιστικά» κατά τη διάρκεια του έργου. Χτισμένο σε συμμετρική δομή, το *Κοντσέρτο για Ορχήστρα* αποτελείται από πέντε μέρη: I. Εισαγωγή, II. Παιχνίδι των ζευγαριών, III. Ελεγεία, IV. Ιντερμέτζο που διακόπηκε, V. Φινάλε.

Τα εξωτερικά μέρη (I. και V.) ακολουθούν τη μορφή της σονάτας με εμφάνιση δύο βασικών θεμάτων. Η εισαγωγή στο α' μέρος εισάγει το διάστημα της τετάρτης, που χαρακτηρίζει το πρώτο θέμα στο Allegro. Η αντιστικτική επεξεργασία σαν φούγκα είναι άλλο ένα σημείο που συνδέει το α' με το ε' μέρος.

Ενώ στο α' μέρος κυριαρχούσαν κάπως τα χάλκινα πνευστά, στο β' προβάλλονται περισσότερο τα ξύλινα πνευστά: διαδοχικά εμφανίζονται σε ζευγάρια και παίζουν ζωηρά και δεξιοτεχνικά, το κάθε ζευγάρι με βάση ένα διαφορετικό διάστημα (φαγκότα-μικρή έκτη, όμποε-μικρή Τρίτη κτλ.).

Το γ' μέρος, η Ελεγεία, είναι το πιο εκφραστικό, αλλά και το πιο σκοτεινό κομμάτι του έργου. Ο τίτλος του δ' μέρους είναι κυριολεκτικός, διότι τα δύο εύθυμα και χορευτικά θέματα διακόπτονται από την εισβολή ενός «ξένου», κάπως τετριμμένου θέματος. Ο Μπάρτοκ είχε ακούσει στο ραδιόφωνο την *7η Συμφωνία* του Σοστακόβιτς και αποφάσισε να δώσει μια δική του σκωπτική άποψη αυτού του θέματος, που μοιάζει με ένα θέμα του Φ. Λέχαρ. Όμως, το Ιντερμέτζο, επανέρχεται μετά από αυτή τη διακοπή.

Το έργο ολοκληρώνεται με ένα εντυπωσιακό φινάλε, που κορυφώνεται σε μια εκτεταμένη φούγκα και μια θριαμβευτική προβολή του θέματος σε ρυθμική μεγέθυνση. Στο έργο αυτό ο Μπάρτοκ συνδυάζει επιτυχημένα διάφορα σημεία από τον Μπαχ μέχρι τον Σαίμπεργκ, μαζί με χαρακτηριστικά που προέρχονται από τη δημοτική μουσική.

Evelin Voigtmann

Friday 05.03.10
THESSALONIKI CONCERT HALL at: 21.00
Boris BERMAN

PROGRAM

Dimitris Mitropoulos (1896-1960)
Cretan Feast
orchestration: N. Skalkottas
(editing: Y. Samprovalakis)
Duration 7'
TSSO premiere

Johannes Brahms (1833-1897)
Piano concerto No. 1 in D minor, Op. 15
Duration 45'

I. Maestoso
II. Adagio
III. Rondo: Allegro non troppo

Intermission

Béla Bartók (1881-1945)
Concerto for orchestra
Duration 36'

I. Andante non troppo-Allegro vivace
II. Allegretto scherzando
III. Andante, non troppo
IV. Allegretto
V. Finale-Presto

Boris Berman
piano

Myron Michailidis
conductor

BORIS BERMAN

πιάνο

Η τέχνη του Boris Berman είναι ευρέως γνωστή στο κοινό πολλών χωρών και στις έξι ηπείρους. Στις καταξιωμένες ερμηνείες του συγκαταλέγονται εμφανίσεις με τη Royal Concertgebouw Orchestra, τη Philharmonia του Λονδίνου, τη Συμφωνική Ορχήστρα του Τορόντο, τη Φιλαρμονική του Ισραήλ, τη Minnesota Orchestra, τη Detroit Symphony, τη Houston Symphony, την Atlanta Symphony, τη St. Petersburg Philharmonic και τη Royal Scottish Orchestra. Συμμετέχει συχνά σε σημαντικά φεστιβάλ, μεταξύ των οποίων τα Marlboro, Waterloo, Bergen, Ravinia και Israel Festival.

Γεννημένος στη Μόσχα, ο Boris Berman σπούδασε στο Ωδείο Τσαϊκόφσκι της Μόσχας κοντά στον διακεκριμένο πιανίστα Lev Oborin και αποφοίτησε με έπαινο στο πιάνο και στο τσέμπαλο. Έχει δώσει ρεσιτάλ σε ολόκληρη τη Ρωσία και έχει εμφανιστεί ως προσκεκλημένος σολίστας με πολυάριθμες ορχήστρες, συμπεριλαμβανομένων της Φιλαρμονικής της Μόσχας και της Moscow Chamber.

Το 1973 ο Boris Berman άφησε την επιτυχημένη καριέρα στη Ρωσία για να μεταναστεύσει στο Ισραήλ, όπου γρήγορα καθιερώθηκε ως περιζήτητος εκτελεστής τσέμπαλου και ως μία από τις πιο δραστήριες μουσικές προσωπικότητες. Σήμερα ζει στις ΗΠΑ.

Ο Boris Berman έχει πλούσιο ρεπερτόριο και σε έργα μουσικής δωματίου. Έχει εμφανιστεί σε πολλές συναυλίες και φεστιβάλ με καλλιτέχνες και μουσικά σύνολα όπως οι Mischa Maisky, Heinz Holliger, Aurele Nicolet, Shlomo Mintz, Gyorgy Pauk, Ralph Kirshbaum, Frans Helmerson, Natalia Gutman, Tokyo Quartet, Kopelman Quartet, Vermeer Quartet, Netherlands Wind Ensemble κ.ά.

Ως αφοσιωμένος καθηγητής διεθνούς φήμης, ο Boris Berman έχει διδάξει στις πλέον περιώνυμες σχολές παγκοσμίως, όπως το Πανεπιστήμιο της Ιντιάνα (Bloomington), το Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, το Πανεπιστήμιο Brandeis και το Πανεπιστήμιο του Τελ-Αβίβ. Επί του παρόντος, είναι διευθυντής του Τμήματος Πιάνου στη Σχολή Μουσικής του Πανεπιστημίου του Yale. Επίσης παραδίδει διαλέξεις ανά την υφήλιο.

Η ικανότητα του Boris Berman να αναγνωρίζει και να γαλουχεί νέα ταλέντα αποτελεί προφανώς το λόγο για τον οποίο τον καλούν να συμμετάσχει σε κριτικές επιτροπές διαφόρων εθνικών και διεθνών διαγωνισμών, όπως οι διαγωνισμοί του Λιντς και του Δουβλίνου και ο διαγωνισμός Artur Rubinstein στο Τελ-Αβίβ.

Ο Boris Berman συχνά προσκαλείται να δώσει

διαλέξεις και ρεσιτάλ σε διάφορα πανεπιστήμια και συνέδρια σε ολόκληρο τον κόσμο και έχει εκδώσει δύο βιβλία με τον εκδοτικό οίκο Yale University Press. Το 2000, το βιβλίο του με τίτλο "Notes from the Pianist's Bench" έτυχε θερμής υποδοχής από το κοινό και τους συναδέλφους του. Στο βιβλίο αυτό ο Boris Berman, βασισμένος στην τεράστια εμπειρία του ως εκτελεστής και καθηγητής, διερευνά θέματα σχετικά με την πιανιστική τεχνική και τη μουσική ερμηνεία. Το 2008 την επιτυχία αυτή ακολούθησε το βιβλίο "Prokofiev's Piano Sonatas".

Στον τομέα των ηχογραφήσεων, οι δημοφιλείς κυκλοφορίες δίσκων του Boris Berman από τις εταιρείες Philips, Deutsche Gramophon και Melodia συμπληρώθηκαν με σονάτες για πιάνο του Scriabin με τη δισκογραφική εταιρεία Music and Arts και με έργα για πιάνο του Shostakovich (Ottavo), που απέσπασαν το βραβείο Edison Classic Award στην Ολλανδία. Η ηχογράφηση τριών κοντσέρτων του Prokofiev με την Royal Concertgebouw Orchestra, υπό τη διεύθυνση του Neeme Jarvi (Chandos), σηματοδότησε το ξεκίνημα ενός φιλόδοξου εγχειρήματος ηχογράφησης του συνόλου των έργων του Prokofiev για σόλο πιάνο, τα οποία κυκλοφόρησαν σε εννέα CD από τη Chandos και απέσπασαν διθυραμβικές

κριτικές. Άλλες ηχογραφήσεις με τη Chandos περιλαμβάνουν έργα των Debussy, Stravinsky, Schnittke και Janacek, καθώς και το Concerto του Stravinsky με την ορχήστρα Orchestre de la Suisse Romande υπό τη διεύθυνση του Neeme Jarvi. Στις πρόσφατες ηχογραφήσεις συγκαταλέγονται έργα του Debussy (Ottavo), του John Cage (Naxos) -το οποίο ανακηρύχθηκε «κορυφαία ηχογράφηση» από το περιοδικό BBC Music Magazine-, τα κοινά για πιάνο του Shostakovich, τα έργα του Schnittke με το κουαρτέτο Vermeer Quartet (Naxos, υποψήφιο για το βραβείο Grammy) και η ηχογράφηση των ragtime του Scott Joplin (Ottavo).

Πρόσφατα, ο Boris Berman εμφανίστηκε με διάφορες ορχήστρες όπως η Leipzig Gewandhaus Orchestra και έχει δώσει παραστάσεις σε χώρους όπως το Carnegie Hall, καθώς επίσης σε φεστιβάλ και ρεσιτάλ σε ΗΠΑ, Ιαπωνία, Κορέα, Ινδία, Ταϊλάνδη, Κίνα, Ισραήλ, Αυστραλία, Πολωνία, Ρωσία, Ιταλία, Γερμανία και Ολλανδία. Τα μελλοντικά του σχέδια περιλαμβάνουν ρεσιτάλ και συναυλίες στις ΗΠΑ, στην Άπω Ανατολή και στην Ευρώπη.

ΜΥΡΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

**Αρχιμουσικός - Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης**

Έχει διευθύνει πολλές σημαντικές ορχήστρες στη Γερμανία, το Ισραήλ, την Ιταλία, την Τσεχία, τη Σλοβακία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία, την Ταϊβάν. Στο κατάλογο των ορχηστρών που διευθύνει συγκαταλέγονται η Συμφωνική του Βερολίνου, η Φιλαρμονική του Βουκουρεστίου, η Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Πράγας, η Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας του Βουκουρεστίου, η Φιλαρμονική της Μπρατισλάβα, η Συμφωνική Ορχήστρα της Ιερουσαλήμ, η Ορχήστρα της Όπερας της Ανατολικής Σαξωνίας κ.ά. Στην Ελλάδα έχει συνεργαστεί επανειλημμένως με όλες τις ορχήστρες. Συνεργάζεται επίσης σε τακτική βάση με την Εθνική Λυρική Σκηνή.

Συμμετείχε ως Διευθυντής Ορχήστρας σε Φεστιβάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και σε επετειακές εκδηλώσεις. Τον Δεκέμβριο του 2007 διηύθυνε την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης σε μία ιστορική εμφάνιση στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου. Επρόκειτο για ένα από τα σημαντικότερα καλλιτεχνικά γεγονότα του Πολιτιστικού Έτους της Ελλάδας στην Κίνα, στο πλαίσιο των Ολυμπικών Αγώνων του 2008.

Έχει συνεργασθεί με διάσημους καλλιτέχνες όπως: Aldo Ciccolini, Paul-Badura Scoda, Κυπριανό Κατσαρή, Shlomo Mintz, Salvatore Accardo, June Anderson, Cheryl Studer, Fazil Say, Ivo Pogorelich, Lars Vogt, Mischa Maisky, Μαρτίνο Τίριμο και άλλους. Από το 1999 έως το 2004 διατέλεσε μόνιμος αρχιμουσικός στην Όπερα της Ανατολικής Σαξονίας στη Γερμανία. Από τον Ιούλιο του 2004 είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Το πρώτο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την αγγλική εταιρεία NAXOS ήταν μια παραγωγή που εγκαινίασε τη νέα σειρά Greek Classics της μεγάλης δισκογραφικής εταιρείας. Υπό τη διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαηλίδη, συμπράττει ο διεθνούς φήμης σαξοφωνίστας Θόδωρος Κερκέζος, σε Α' παγκόσμια ηχογράφηση έργων Ελλήνων συνθετών. Τον Φεβρουάριο του 2007, το CD αυτό απέσπασε το βραβείο ποιοτικής δισκογραφίας "Supersonic" του έγκυρου περιοδικού Pizzicato (Λουξεμβούργο). Επίσης, έχει πραγματοποιήσει παραγωγή CD με το Άξιον Εστί του Μίκη Θεοδωράκη, καθώς και ηχογραφήσεις για το Τρίτο Πρόγραμμα με την

Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ.

Το τελευταίο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και του Μύρωνα Μιχαηλίδη (04/2009), το οποίο περιλαμβάνει αμιγώς ορχηστρικά έργα του σημαίνοντος ιταλού συνθέτη Ildebrando Pizzetti, μερικά μάλιστα εκ των οποίων σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφιση, αποσπρά διθυραμβικές κριτικές στον διεθνή τύπο (μεταξύ των οποίων και τα πέντε διαπασών στο περιοδικό Diapason), ενώ πρόσφατα απέσπασε την τιμητική διάκριση για το έτος 2009 από την Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Κριτικών Μουσικών.

Στις ξεχωριστές δικογραφικές δραστηριότητες του Μύρωνα Μιχαηλίδη ανήκει η ηχογράφιση των Κοντσέρτων αρ. 3 και 4 του Μπετόβεν με τον διάσημο πιανίστα Άλντο Τσικολίνι και την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Όσον αφορά το συγγραφικό του έργο, ιδιαίτερη μνεία αξίζει στη συγγραφή εξειδικευμένης καλλιτεχνικής και τεχνικοοικονομικής μελέτης για τη δημιουργία συμφωνικής ορχήστρας στην Ελλάδα (2003). Έχει αποσπράσει εξαιρετικές κριτικές για παραγωγές όπερας, συναυλίες και ηχογραφήσεις σε ευρείας κυκλοφορίας έγκριτα περιοδικά, όπως

το Diapason, Das Orchester, το Opernwelt, το Fanfare, το Gramophone, και σε μεγάλες εφημερίδες, όπως η Sächsische Zeitung, η Berliner Morgenpost, η Der Tagespiegel, η Corriere della Sera, La Repubblica, καθώς και τιμητικές διακρίσεις.

Σπούδασε πιάνο με τον Δημήτρη Τουφεξή στην Αθήνα και αργότερα σπούδασε Διεύθυνση Ορχήστρας στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Βερολίνου (Δίπλωμα Διεύθυνσης Ορχήστρας με Άριστα, 1996) με τον Hans-Martin Rabenstein. Παράλληλα, παρακολούθησε σεμινάρια Διεύθυνσης Ορχήστρας με τον Μιλτιάδη Καρύδη στην Ακαδημία Carl Maria von Weber της Δρέσδης και με τον Simon Rattle (Διευθυντή Φιλαρμονικής του Βερολίνου). Εκτός από τη μουσική μόρφωση απέκτησε και πανεπιστημιακή, αφού είναι πτυχιούχος του Τμήματος Νομικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Καλλιτεχνικός Διευθυντής

Μύρων Μιχαηλίδης

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ**Εξάρχοντες**

Σίμος Παπάνας

Αντώνης Σουσαμόγλου

Κορυφαίοι Α΄

Μίκης Μιχαηλίδης

Γιώργος Πετρόπουλος

Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Δρούγου

Μαρία Σουέρεφ

Ευάγγελος Παπαδημήτρης

Εύη Δελφινόπουλου

Κρυστάλλης Αρχοντής

Γιώργος Κανδυλίδης

Ανδρέας Παπανικολάου

Γκρέτα Παπά

Μαρία Σπανού

Ευτυχία Ταλακούδη

Χριστίνα Λαζαρίδου

Γιώργος Γαρυφαλλάς

Έκτορας Λάππας

Στράτος Κακάμπουρας

Κωνσταντίνος Παυλάκος

Daniel Stan

Β΄ ΒΙΟΛΙΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Ανθούλα Τζιμα

Κορυφαίοι Β΄

Αλκέτας Τζιαφέρης

Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Tutti

Μίμης Τοπσιόδης

Θανάσης Θεοδωρίδης

Δέσποινα Παπαστεργίου

Isabelle Both

Ευαγγελία Κουζώφ

Πόπη Μυλαράκη

Ελευθέριος Αδαμόπουλος

Μαρία Εκλεκτού

Γιώργος Κουγιουμτζόγλου

Μικέλ Μιχαηλίδης

Ίγκορ Σελαλμαζίδης

Ίγγα Συμονίδου

Αναστασία Μισορλή

Νίκος Τσανακάς

Ιρέν Τοπούρια

ΒΙΟΛΕΣ**Κορυφαίοι Α΄**

Νεοκλής Νικολαΐδης

Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β΄

Αντώνης Πορίχης

Αλεξάνδρα Βόλτσπ

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα

Ειρήνη Παραλίκα

Χρήστος Βλάχος

Κατερίνα Μητροπούλου

Βιολέτα Θεοδωρίδου

Δημήτρης Δελφινόπουλος

Ρόζα Τερζιάν

Δημοσθένης Φωτιάδης

Παύλος Μεταξάς

Θανάσης Σουργκούνης

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Βασίλης Σαΐτης

Απόστολος Χανδράκης

Ντμίτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίοι Β΄

Λίλα Μανώλα

Tutti

Ανθούλα Κοντογιαννάκη

Γιώργος Μανώλας

Βίκτωρ Δάβαρης

Δημήτρης Πολυζωΐδης

Γιάννης Στέφος

Χρήστος Γρίμπας

Μαρία Ανισέγκου

Δημήτρης Αλεξάνδρου

Ιωάννα Κανάτσου

Ζόραν Στέπιτς

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Γιώργος Γράλιτας

Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Χατζής

Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη

Ειρήνη Παντελίδου

Λεωνίδα Κυρίδης

Μιχάλης Σαπουνητζής

Γιώργος Πολυχρονιάδης

ΦΛΑΟΥΤΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Νικόλαος Δημόπουλος

Όθωνας Γκόγκας

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Ανισέγκος

Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ**Κορυφαίοι Α΄**

Δημήτρης Καλπαξίδης

Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β΄

Γιάννης Τσόγιας - Ραζάκοβ

Ντάριο Σαρτόρι

Tutti

Θωμάς Μπριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Κοσμάς Παπαδόπουλος

Χρήστος Γρασιόνδης

Κορυφαίοι Β΄

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή

Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Βασίλης Ζαρόγκας

Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β΄

Κώστας Βαβάλας

Μαρία Πουλιούδη

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Τραϊανός Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι Β΄

Βασίλης Βραδέλης

Παντελής Φεϊζό

Gergely Mályusz

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος

Lisa-Jane Mályusz

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ**Κορυφαίοι Α΄**

Σπύρος Παπαδόπουλος

Γρηγόρης Νέτσας

Κορυφαίοι Β΄

Γιώργος Λασκαρίδης

Tutti

Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Φιλήμων Στεφανίδης

Αθανάσιος Ντώνες

Κορυφαίοι Β΄

Φώτης Δράκος

Γιώργος Κόκκορας

Tutti

Ευάγγελος Μπαλάς

ΤΟΥΜΠΑ**Κορυφαίοι Β΄**

Γιώργος Τηνιακούδης

Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Δημήτρης Βίττης

Μαργαρίτα Κουρτοπασιδου

Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

ΚΡΟΥΣΤΑ**Κορυφαίοι Β΄**

Κώστας Χανής

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης

Ντέλια Μιχαηλίδου

ΑΡΠΑ**Κορυφαίοι Α΄**

Κατερίνα Γίμα

ΠΙΑΝΟ**Κορυφαίοι Α΄**

Μαριλένα Λιακοπούλου

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι μόνιμοι μουσικοί της ΚΟΘ αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας**Έφορος ΚΟΘ**

Ελένη Μπουλασίκη

Αναπληρωτής Εφόρου ΚΟΘ

Γιώργος Μανώλας

Βοηθ. Αναπληρωτής Εφόρου ΚΟΘ

Ζόραν Στέπιτς

Φροντιστές ΚΟΘ

Πέτρος Γιάντσης, Γιώργος Νιμής

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΚΟΘ

	1η κατ.	2η κατ.	3η κατ.
Πλατεία Α'	30 €	25 €	20 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	25 €	20 €	15 €
Εξώστης	20 €	15 €	10 €
Μειωμένο* - Ομαδικό			
Πλατεία - Θεωρεία	20 €	15 €	10 €
Εξώστης	15 €	10 €	7 €

* εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ	1η κατ.	2η κατ.	3η κατ.
Πλατεία Α'	60 €	50 €	40 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	50 €	40 €	30 €
Εξώστης	40 €	30 €	20 €

1η κατηγορία: Συναυλίες: 1/1, 5/3, 26/3, 21/5

2η κατηγορία: Συναυλίες: 15/1, 22/1, 12/2, 26/2

3η κατηγορία: Συναυλίες: 19/2, 19/3, 7/5, 11/6

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΚΟΘ

	1η κατ.	2η κατ.	3η κατ.
Πλατεία Α'	23 €	19 €	15 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	19 €	15 €	11 €
Εξώστης	15 €	11 €	8 €
Μειωμένο* - Ομαδικό			
Πλατεία - Θεωρεία	15 €	11 €	8 €
Εξώστης	11 €	8 €	5 €

* εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ [-25%]

Όλες οι ζώνες (εκτός πλατείας Α')

Α' ΠΑΚΕΤΟ (Συνολικό) - 12 συναυλίες

[1/1, 15/1, 22/1, 12/2, 19/2, 26/2, 5/3, 19/3, 26/3, 7/5, 21/5, 11/6]

Πλατεία Α'	225 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	180 €
Εξώστης	135 €
Φοιτητική Συνδρομή-Ειδική τιμή	120 €

Β' ΠΑΚΕΤΟ (Επιλογής)

Δημιουργήστε το δικό σας συνδρομητικό πακέτο με τις μουσικές προτιμήσεις της αρεσκείας σας, σε οποιαδήποτε ζώνη, επιλέγοντας τουλάχιστον 4 συναυλίες, με την έκπτωση του 25% στη τιμή του εισιτηρίου, που ισχύει για όλα τα συνδρομητικά πακέτα.

Πληροφορίες για συνδρομές στο τηλέφωνο: **2310 257 910**

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο **Ταμείο της ΚΟΘ** (Εθν. Αμύνης 2, Μέγαρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών), **Δευτέρα έως Παρασκευή 9:00-15:00**

Την ημέρα της εκάστοτε συναυλίας το ταμείο της ΚΟΘ λειτουργεί **10:00-13:00 (Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών)** και **19:00-21:00 (στο χώρο της συναυλίας)**

Τηλέφωνο ταμείου ΚΟΘ: **2310 236 990**

Ιστοσελίδα: **www.tssso.gr**

Εισιτήρια προπωλούνται από τα **εκδοτήρια της πλατείας Αριστοτέλους** και από το κατάστημα **i-stores (www.i-stores.gr)**:

Γρ. Λαμπράκη 16 (Εύοσμος, 2310 282020)

Τηλ. πληροφοριών και κρατήσεων εισιτηρίων **i-stores: 801 11 15 16 17 (αστική κρέωση)**

Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα -αν χρειαστεί- να τροποποιήσει το πρόγραμμα.

Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.

Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και πάνω.

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μύρων Μιχαηλίδης
e-mail: director@tssso.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησίμου
Τηλ. 2310 257920
e-mail: philh@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μίνα Παπακωνσταντίνου
Τηλ. 2310 257940
e-mail: secretary@tssso.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ (εξωτερική συνεργατίδα)

Δέσποινα Ντάρτζαλη
Τηλ. 6936 570398
e-mail: press@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμνή
Τηλ. 2310 257900
e-mail: maria@tssso.gr

Νίκος Κυριακού

Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μανώλης Αδάμος
Τηλ. 2310 589159
e-mail: economics@tssso.gr

Έφη Τερζή

Τηλ. 2310 589157
e-mail: accounting@tssso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Νίκος Κυριακού
Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μαριέτα Γαϊτάνη
Τηλ. 2310 257929
e-mail: pr-media@tssso.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ- ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Τηλ. 2310 589156
e-mail: library@tssso.gr

ΤΑΜΕΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσχου
Τηλ. 2310 236990

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Τηλ. 2310 257925
e-mail: smykoth@gmail.com

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μονή Λαζαριστών,
Κολοκοτρώνη 21, 564 30 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 589156-157-159
Fax. 2310 604854

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ ΚΟΘ

(πρώην κινηματοθέατρο Παλλάς)
Λεωφ. Νίκης 71-73, 546 22 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 257900-902-910
Fax. 2310 252035

Ιστοσελίδα ΚΟΘ: www.tssso.gr

Δισκογραφικές παραγωγές της ΚΟΘ **CD Recording Productions by the TSSO**

Από τον Ιούνιο 2008 κυκλοφορεί επίσημα στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τη διεθνούς φήμης δισκογραφική εταιρεία BIS. Η ηχογράφηση αυτή, περιλαμβάνει αποκλειστικά έργα του Νίκου Σκαλκώτα, μερικά από τα οποία κυκλοφορούν για πρώτη φορά παγκοσμίως, με τη συμμετοχή διαπρεπών Ελλήνων καλλιτεχνών.

In June 2008 the new CD of the Thessaloniki State Symphony Orchestra was officially released worldwide, in partnership with internationally acclaimed label BIS Records. This recording contains exclusively works by Nikos Skalkottas, some of which are world premiere recordings, featuring eminent Greek artists.

**ΒΡΑΒΕΙΟ
 SUPERSONIC**
 pizzicato.lu
 02/2007

Οι απεριόριστες δυνατότητες του σαξοφώνου αξιοποιούνται στο έπακρο, σε αυτή την ευρεία γκάμα συλλογή έργων Ελλήνων συνθετών του 20ου αιώνα, σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση με τον διακεκριμένο Έλληνα σαξοφωνίστα Θεόδωρο Κερκέζο. Το πρώτο CD της ΚΟΘ με την εταιρεία NAXOS έχει αποσπάσει διθυραμβικές κριτικές και διεθνείς διακρίσεις.

The saxophone's unlimited capabilities are being exploited to the full in this broad collection of works by Greek 20th-century composers, in a world premiere recording with distinguished Greek saxophonist Theodore Kerkezos. TSSO's first CD with the NAXOS label has received raving reviews and international distinctions.

Τετάρτη 10/03/10

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
ώρα 20:30

διευθυντής ορχήστρας: **Μύρων Μιχαηλίδης**

πιάνο: **Boris Berman**

Camille Saint Saëns: Φούγκα σε λα μείζονα από το έργο 6 Σπουδές, έργο 52, αρ. 5
Μεταγραφή για μεγάλη ορχήστρα:
Δημήτρης Μητρόπουλος
(Α' παγκόσμια εκτέλεση)

Johannes Brahms: Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα αρ. 1 σε ρε ελάσσονα, έργο 15

Béla Bartók: Κοντσέρτο για ορχήστρα

Ο Μπέρμαν, ένας από τους επιβλητικότερους πιανίστες και παιδαγωγούς της εποχής μας, αναμετριέται με το εξίσου επιβλητικό Πρώτο Κοντσέρτο του Μπραμς. Μαζί του, οι μουσικοί της Ορχήστρας θα αναμετρηθούν με το σολιστικών απαιτήσεων Κοντσέρτο του Μπάρτοκ, το δημοφιλέστερο ίσως έργο του Ούγγρου συνθέτη. Δύο νεανικά πονήματα του Μητρόπουλου συμπληρώνουν εναλλάξ το ενδιαφέρον και απαιτητικό πρόγραμμα.

Παρασκευή 19/03/10

Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης
ώρα 21:00

διευθυντής ορχήστρας: **Paul Chiang**

πιάνο: **Αλεξία Μουζά**

Γ. Κουμεντάκης: Ταξίδι στη νύχτα
(Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ)

E. Grieg: Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα σε λα ελάσσονα, έργο 16

P. I. Tchaikovsky: Συμφωνία αρ. 1 σε σολ ελάσσονα, έργο 13

Η νεαρή νικήτρια του διαγωνισμού πιάνου «Γιώργος Θυμής» 2008 ξεδιπλώνει το ταλέντο της στο πασίγνωστο κοντσέρτο του Γκρηγκ. Προηγείται ένα έργο του Κουμεντάκη, στο οποίο ανασυνθέτει το μουσικό υλικό της επιτυχημένης παράστασης με τίτλο «Δράκουλας», που ο Δημήτρης Παπαϊωάννου και η «Ομάδα Εδάφους» ανέβασαν το 1997 στην Αθήνα.

Νέα δισκογραφική παραγωγή της ΚΟΘ

Από το Απρίλιο του 2009 κυκλοφορεί το πρώτο CD της ορχήστρας με αμιγώς ορχηστρικά έργα (και τρίτο στη σειρά CD της ΚΟΘ) του **Ildebrando Pizzetti**, ενός από τους σημαίνοντες Ιταλούς συνθέτες του 20ου αιώνα. Το CD κυκλοφορεί από την εταιρεία **NAXOS**, ενώ περιλαμβάνει και έργα που ηχογραφούνται για πρώτη φορά παγκοσμίως. Εβδομήντα λεπτά ρομαντικής μουσικής με έντονα ιμπρεσιονιστικά στοιχεία και ιδιαίτερο μεσογειακό χρώμα, με έμπνευση από την αρχαία ελληνική θεματολογία, αποτελούν τη νέα πρόκληση για την ΚΟΘ, αλλά και συγχρόνως τη νέα μεγάλη της κατάκτηση.

ΚΡΙΤΙΚΕΣ

«...Είναι μια θαυμάσια εκτέλεση, καλοπαιγμένη και ατμοσφαιρική... με γεμάτο αυτοπεποίθηση παίξιμο στα κόρνα και δυναμικές αποκορυφώσεις».

«...ο μάεστρος κ. Μιχαηλίδης και η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ασφαλώς τρυούν τη μουσική δέοντως. Το CD προτείνεται ανεπιφύλακτα».

David Hurwitz, www.classicstoday.com/review.asp – May 2009

«...αυτό είναι ένα πληθωρικό ποικιλόχρωμο CD ορχηστρικής μουσικής, που είναι θαυμάσια εκτελεσμένη και ωφελείται σε μεγάλο βαθμό στην πειθαρχία και το σεβασμό απέναντι στο μουσικό υλικό που επιβάλλει ο μάεστρος...».

Uncle Dave Lewis, www.allmusic.com/cg/amg.dll – May 2009

«...Ο Μύρων Μιχαηλίδης και η ΚΟΘ, τονίζοντας εκείνα τα σημεία, εκείνες τις δυναμικές αλλαγές, τις τόσο αγαπημένες στην εκφραστική επιθυμία του Pizzetti, καταφέρνουν να δώσουν επαρκή απόδειξη, δηλαδή ένα μουσικό δράμα, που είναι σε θέση να «αποκαλύπτει», παρά να «αφηγείται», να οσμώνει τον ακροατή, όχι μόνο να τον κάνει συμμετοχό...».

Andrea Bedetti, guide.supereva.it/musica_classica/interventi/2009/05/contro-il-verismo - 9 May 2009 (Μετάφραση από τα Ιταλικά: Γωγώ Τσιντίκη)

«Όταν το ακούσετε, [θα είστε] ευγνώμονες για το εγχείρημα της Naxos να εξασφαλίσει την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Μύωνα Μιχαηλίδη, για την ηχογράφησή του, μαζί με αρκετά ακόμη έργα του Pizzetti, τα οποία ηχογραφούνται για πρώτη φορά... Είναι μια μαγική στιγμή στη Naxos».

Robert R. Reilly, insidecatholic.com/foamla/index.php - 28/5/2009

«...Είναι πραγματικά πολύ ταιριαστό το γεγονός ότι μια ελληνική ορχήστρα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, παρουσιάζεται εδώ, λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη συνάφεια με την Ελλάδα που έχει αυτό το CD. Έχοντας εμφανιστεί μόνο σε δύο ακόμη CD, είναι πιθανό να μην έχετε ακούσει ποτέ το σύνολο αυτό. Οστόσο, αποτελεί πρότυπο τελειότητας, και υπό τη διεύθυνση του μάεστρου Μύωνα Μιχαηλίδη, οι εκτελέσεις είναι τεχνικά άρτιες, εξαιρετικά ποικιλόχρωμες και γεμάτες ενθουσιασμό γι' αυτό το ασυνήθιστο ρεπερτόριο».

«Η ηχογράφηση είναι πολύ καλή από την άποψη της ηχοληψίας και ουσιαστικά αναπαράγει μια πειστική εικόνα της ορχήστρας σε έναν «ζεστό» χώρο. Τα ηχοχρώματα των οργάνων είναι αρκουντως φυσικά...».

Bob McQuiston, (*Classical Lost and Found*), www.CLOFO.com, P090710 – 13/7/2009

«Σίγουρα δεν είναι τυχαίο ότι η ορχήστρα σε αυτή την ηχογράφηση προέρχεται από την Ελλάδα: η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Μύωνα Μιχαηλίδη. Αυτή η κατά τα άλλα σχετικά άγνωστη ορχήστρα, της οποίας οι προηγούμενες ηχογραφήσεις έργων του Νίκου Σκαλκώτα έτυχαν καλής αποδοχής... εκτελεί το *Concerto dell'estate* εξίσου καλά με την προηγούμενη ηχογράφηση του Gardelli και της ορχήστρας του (*Orchestre de la Suisse Romande*). Και βεβαίως αποδίδει το χαρακτήρα των υπόλοιπων έργων με ατμοσφαιρική ακρίβεια».

J. Scott Morrison, www.amazon.com/review/R2MESFGP1SW304 - 26/5/2009

«...Η ορχήστρα της Θεσσαλονίκης είναι μια εξαιρετική ομάδα και ο διευθυντής της, ο Μύρων Μιχαηλίδης, κατέχει και κατανοεί τις παρτιτούρες, προσδίδοντάς τους νέα και ζεστή χροιά...».

Siebe Riedstra, www.opusklassiek.nl/cd-recensies/cd-sr/srpizzetti01.htm - mei 2009

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

